MACARİSTAN ÜLKE RAPORU

KOCAELİ SANAYİ ODASI
KOCAELI CHAMBER OF INDUSTRY

EYLÜL 2020

Siyasi ve İdari Yapı

Siyasi ve İdari Yapı Devlet gücünün en yüksek organları, parlamento (milli meclis) ve başkanlık konseyidir (hükümet yönetim kurulu). Tek meclisli parlamentonun 349 üyesi, başkanlık konseyinin 21 üyesi vardır. Başkanlık konseyi üyeleri, parlamentodan seçilir ve parlamentoya karşı sorumludur. En üst idari merci, bakanlar kurulu olup, üyeleri hükümet yönetim kurulunun tavsiyesi üzerine parlamento tarafından seçilir ve azledilir. Başkanlık konseyinin başkanı Macaristan'ın devlet başkanıdır, bakanlar kurulu başkanı ise başbakan gibi görev yapar.

Nüfus

Macaristan'ın toplam nüfusu 9,76 milyondur. Nüfusun %66'sı şehirlerde ve %17'si başkent Budapeşte'de yaşamaktadır. Nüfusun yaşlara göre dağılımı, %15 – 15 yaş altı ve %21 – 60 yaş üzeri ile tipik Avrupa ülkesi ortalamasını yansıtmaktadır. Macaristan etnik açıdan bölgedeki birçok ülke ile karşılaştırıldığında homojen sayılabilir. Azınlıklar nüfusun yaklaşık %8'ine tekabül etmektedir.

Genel Ekonomik Durum

	2019	2020	2021*	2022*	2023*	2024*	2025*	2026*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar $)	163,46	154,56	176,54	194,14	207,01	219,24	230,54	242,34
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar-%)	4,6	-5	4,3	5,9	3,8	3,2	2,6	2,6
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- $)	16 726	15 820	18 075	19 883	21 208	22 468	23 633	24 850
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	3,4	3,3	3,6	3,5	3,3	3	3	3,1
Cari Ödemeler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-0,2	-0,2	-0,4	-0,3	-0,2	-0,2	-0,1	-0,2
Devletin Genel Net Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	58,4	74,2	73,1	71,3	69,9	67,7	65,2	61,9
Toplam Yatırımların GSYİH'ya Oranı (%)	28	27,5	26,6	27,1	27,3	27,1	26,9	27
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	3,3	4,1	3,8	3,5	3,5	3,5	3,4	3,4

Kaynak: IMF
**: Tahmin*

1989 tarihinde parlamenter demokrasi rejimine geçen Macaristan, bu tarihten sonra merkezi planlamaya dayalı ekonomiden serbest piyasa ekonomisine geçiş amacıyla kapsamlı bir ekonomik dönüşüm süreci başlatmıştır. 31 Mart 1994 tarihinde tam üye olmak üzere Avrupa Birliği'ne başvuran Macaristan'ın AB üyelik süreci de Macaristan ekonomisine göreceli bir dinamizm kazandırmıştır. Bu süreçte liberalleşme, özelleştirme ve istikrarın sağlanması öncelikleri oluşturmuştur. 90'lı yılların başında dış ticaretle ilgili idari engeller kaldırılmış,

doğrudan yabancı dış yatırımlar için uygun ortam yaratılmış, dövizle işlemler aşamalı olarak liberalleştirilmiş, Macar para birimi Forint 1996'da konvertibl hale getirilmiş ve dövizle işlemlerin liberalleştirilmesi süreci 2001'de tamamlanmıştır.

Macaristan'ın iç pazarı nispeten küçüktür. Bununla beraber ülke ekonomisi büyüklük bakımından halen bölge ülkeleri arasında Polonya ve Çek Cumhuriyeti'nden sonra bölgede 3. sırada yer almaktadır. Macaristan Avrupa'ya ticaret ve yabancı yatırım yolu ile sıkı şekilde bağlanmış önemli sektörleri ile bölgedeki en açık ekonomiye sahip ülkedir. Mal ihracatının ¾'ü AB'ye yapılmaktadır. AB ülkelerinin güçlü talebi ülke ekonomisi üzerinde net etkiye sahiptir. Bu durum, batılı üreticilerin üretim faaliyetlerini Macaristan'a konuşlandırmaları sayesinde AB'nin büyüme hızının düştüğü ve ülke parası Forint'in değerlendiği dönemlerde bile devam etmiştir.

Dış Ticaret

Dış ticaret ağırlıklı olarak batı pazarlarına yönelmiştir. Macaristan'ın ihracatının ve ithalatının büyük bir bölümü AB üyesi ülkelerle gerçekleşmiştir. Rusya, Macaristan'ın ithalatında özellikle petrol ve gaz gibi enerji ürünleri ile önemli bir yere sahiptir. Bu ülke Macaristan'ın ihraç ürünleri için de önemli bir pazardır. Ayrıca Çin, Macaristan'ın önemli ticaret ortaklarından biri haline gelmiştir.

2020 yılında 120 milyar dolarlık ihracatla dünyada 34. sırada olan ülkenin ihracat yaptığı başlıca ülkeler Almanya, Slovakya, Romanya, İtalya ve Avusturya'dır. Ülkenin ihracatında Türkiye %1,5 pay ile 19. sıradadır. Ülkenin 2020 yılında ihraç ettiği başlıca ürünler; otomobiller, karayolu taşıtları için aksam ve parçalar, tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar, telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar ve otomatik bilgi işlem makinaları bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen makinalardır.

2020 yılında 115 milyar dolarlık ithalatla dünya ithalatında 33. sırada olan ülkenin ithalat yaptığı başlıca ülkeler Almanya, Çin, Avusturya, Polonya ve Çekya'dır. Ülkenin ithalatında Türkiye %1,2 pay ile 15. sıradadır. 2020 yılında ithal ettiği başlıca ürünler; karayolu taşıtları için aksam ve parçalar, telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar, tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar, otomobiller ve elektronik entegre devrelerdir.

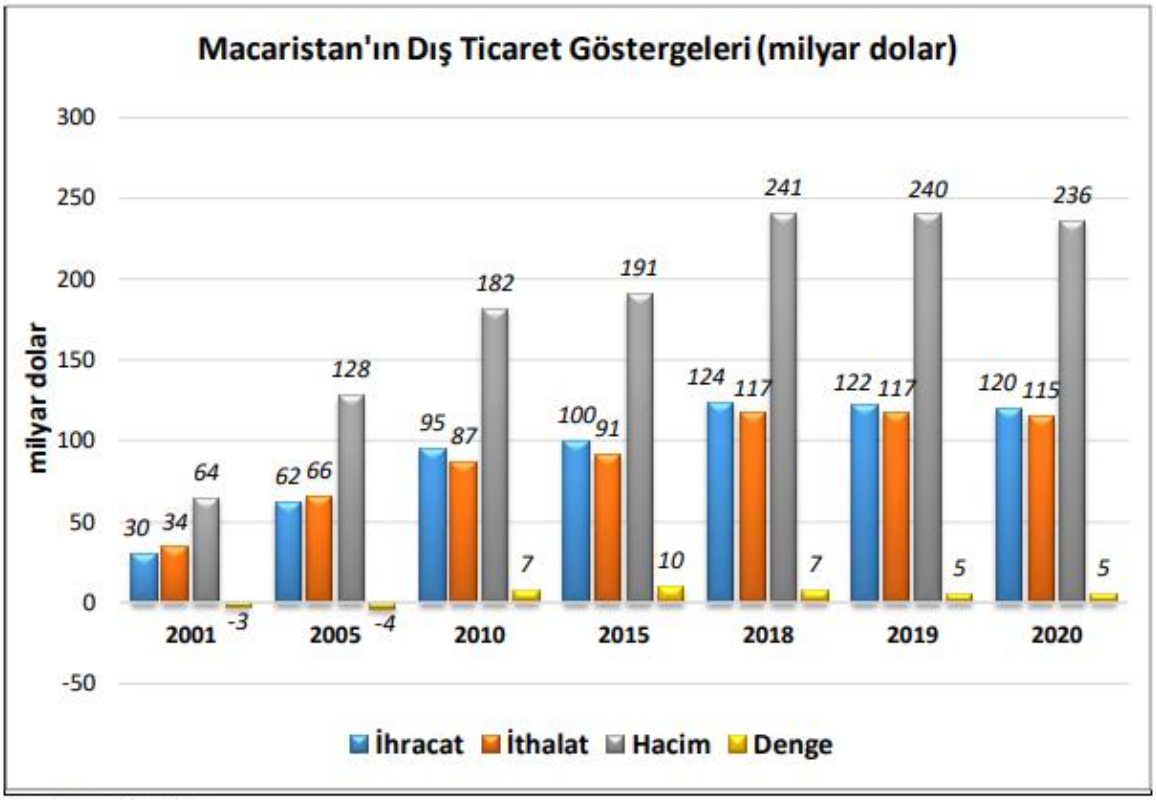

Kaynak: Trademap

Türkiye – Macaristan Dış Ticareti

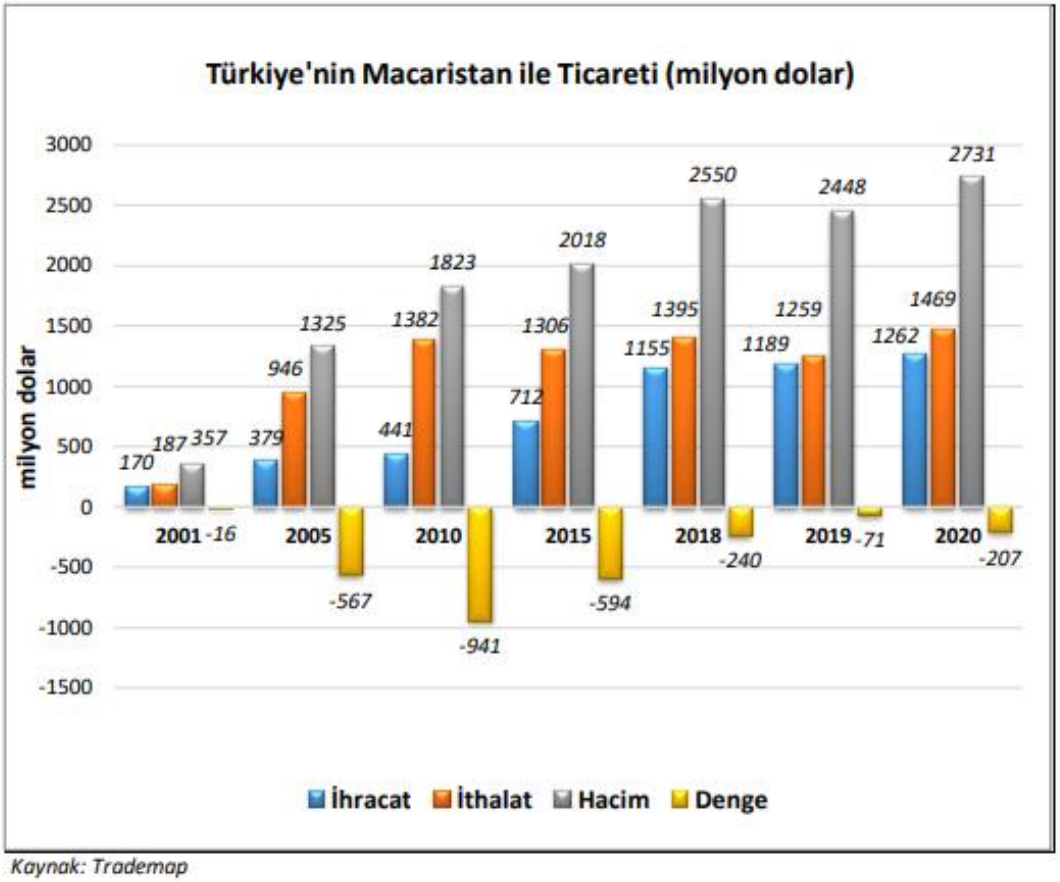

Kaynak: Trademap

1997 yılında imzalanan STA ve 2004 yılında iki ülke arasında tesis edilen Gümrük Birliği, iki ülke ticaret hacmine olumlu katkı sağlamıştır. Ülkemiz ile Macaristan arasında ikili ticaret hacmi hızla artarken, diğer yandan da ilk başlarda dengeli bir seyir izleyen ticaretin, özellikle 2004 yılından sonra, ülkemiz aleyhine her sene artan oranlarda açık verir hale gelmiştir. Genel olarak bakıldığında, Macaristan'a yönelik ihracatımızın %97,5'ini sanayi ürünleri, %2,5'ini ise tarım ürünleri oluşturmaktadır. İhracatımızda olduğu gibi, Macaristan'dan yapılan ithalatta da sanayi ürünlerinin payı yüksektir.

Macaristan, ticari ve ekonomik yönden Türkiye için daima önemli ülkelerden biri konumunda oldu. Ülkelerimiz arasındaki ticari ilişkilerin son dönemde de ivme kazandığını görüyoruz. Salgına rağmen sağlanan bu artışın iki ülke arasındaki mevcut ticari potansiyelin önemli bir göstergesi olduğunu görüyoruz. 2001 yılında sadece 350 milyon dolar düzeyinde olan ikili ticaret hacmimiz, 2020 sonu itibariyle 3 milyar dolara yaklaştı. Macaristan'ın ithalatında Türkiye, yüzde 1,2 pay (1 milyar dolar) ile 15. Sıradadır. Macaristan'ın Türkiye'ye ihracatı ise 2 milyar dolar civarındadır. Genel olarak bakıldığında, Macaristan'a yönelik ihracatımızın %97,5'ini sanayi ürünleri, %2,5'ini ise tarım ürünleri oluşturmaktadır. İhracatımızda olduğu gibi, Macaristan'dan yapılan ithalatta da sanayi ürünlerinin payı yüksektir. İki ülkenin ticaretinde yer alan başlıca ürünler arasında; motorlu kara taşıtları, mobilya, makina ve demir-çelik gelmektedir. Ticaret Bakanlığı verilerine göre, 2002 ile 2021 Mart ayına kadar toplamda 91 milyon dolarlık Türk yatırımının Macaristan'a ulaştığı ve Türk müteahhitlerinin Macaristan'da üstlendikleri iş sayısının da 29'a ulaştığı bilinmektedir. Ayrıca çok önem verdiğimiz Gümrük Birliği'nin güncellenmesi konusunda da karşılıklı işbirliğimiz devam etmektedir.